

Poskytnutá informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Předmět žádosti:

Předmětem žádosti ze dne 8. 7. 2021 byl požadavek na poskytnutí následující informace:

„Je na žadatele o mezinárodní ochranu (dle Azylového zákona č. 325/1999 Sb.) v rámci řízení o nostrifikaci zahraničního vysvědčení Vaším úřadem pohlíženo jako na osobu, na které je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci (viz Školský zákon č. 561/2004 Sb. – § 108 a/4)?“

Poskytnutá informace:

Žadateli bylo sděleno následující:

Ustanovení § 108a odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „školský zákon“), vymezuje dvě kategorie osob, které mohou příslušné doklady o vzdělání (podle ust. § 108 odst. 1 až 3 školského zákona) a ověření (podle § 108 odst. 4 školského zákona) nahradit čestným prohlášením:

- a) osoba, které byla v České republice nebo v jiném členském státě Evropské unie poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany **nebo**
- b) osoba, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci.

Jedná se tedy o dvě různé kategorie osob.

Pokud osobě byla v České republice nebo v jiném členském státě Evropské unie poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany (v České republice podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, dále také jako „zákon č. 325/1999 Sb.“), pak tato osoba naplní podmínky ust. § 108a odst. 4 školského zákona a může tak příslušné doklady o vzdělání podle ust. § 108 odst. 1 až 3 školského zákona a ověření podle § 108 odst. 4 školského zákona nahradit čestným prohlášením, není již tedy potřeba se zabývat druhou uvedenou kategorií.

V případě, že by žádost o vydání osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice nebo žádost o nostrifikaci byla podána žadatelem o udělení mezinárodní ochrany (o žádosti o udělení mezinárodní ochrany by tedy dosud nebylo pravomocně rozhodnuto, případně by byla podána žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle § 32 zákona č. 325/1999 Sb., jež má odkladný účinek), pak by bylo nezbytné vyčkat, jak bude ve věci udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto, aby bylo postaveno najisto, zda žadatel naplní podmínky ust. § 108a odst. 4 školského zákona, že je osobou, které byla v České republice nebo v jiném členském státě Evropské unie poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany; pokud by ovšem daná osoba současně splňovala podmínku,

že se jedná o osobu, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci, pak by samozřejmě nebylo nutné vyčkávat, neboť žadatel by v tomto případě rovněž naplnil podmínky ust. § 108a odst. 4 školského zákona a mohl by tak příslušné doklady o vzdělání podle ust. § 108 odst. 1 až 3 školského zákona a ověření podle § 108 odst. 4 školského zákona nahradit čestným prohlášením (pokud by totiž žadatel naplnil podmínku, že se jedná o osobu, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci, nebylo by pro účely postupu dle ust. § 108a odst. 4 školského zákona nezbytné současně zkoumat, zda této osobě byla v České republice nebo v jiném členském státě Evropské unie poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany). Otázkou je, nakolik je pravděpodobné, že daná osoba bude v obou výše uvedených kategoriích, nelze to však dle našeho názoru zcela vyloučit.

V případě, že by byla žádost o vydání osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice nebo žádost o nostrifikaci podána osobou, která má za to, že je osobou, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci (a nešlo by o osobu, které byla v České republice nebo v jiném členském státě Evropské unie poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany), nelze obecně predikovat, jak by krajský úřad rozhodl, neboť by jeho úvaha závisela na okolnostech daného konkrétního případu, zda daná konkrétní osoba bude či nebude splňovat podmínku, že se jedná o osobu, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci.

Jedná se tedy o dvě různé kategorie osob, které je třeba rozlišovat.

Nelze podle našeho názoru automaticky říci, že na každou osobu, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., by v rámci řízení o žádosti o vydání osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice nebo žádosti o nostrifikaci bylo bez dalšího (automaticky) pohlíženo tak, že se jedná o osobu, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci. Zda se jedná o osobu, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci, bude záviset na okolnostech daného konkrétního případu, dané konkrétní osoby, zejména je třeba uvést např. Sdělení ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků č. 208/1993 Sb.

Současně je třeba dodat a zdůraznit, že krajský úřad (odbor školství a mládeže) se dosud nezabýval případem řízení o žádosti o nostrifikaci, ani žádosti o vydání osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice, jehož účastníkem by byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany, případně osoba, na kterou je třeba na základě mezinárodních závazků České republiky pohlížet jako na uprchlíka nebo vyhnance nebo osobu v podobné situaci jako uprchlíci. Setkali jsme se pouze s jednotkami případů, kdy daným osobám již byla (v České republice nebo v jiném

členském státě Evropské unie) poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany a tyto osoby tedy mohly v souladu s ust. § 108a odst. 4 školského zákona příslušné doklady o vzdělání podle ust. § 108 odst. 1 až 3 školského zákona a ověření podle § 108 odst. 4 školského zákona nahradit čestným prohlášením.

Informaci zpracoval:

Dne 16. 7. 2021, Mgr. Michaela Pazderová, odbor majetkový, právní a správních činností, oddělení právní.

Počet listů: 2

Počet příloh: 0

Počet listů příloh: 0